

DBW-2001-HR

Seat No. _____

LL. M. (HR & IHL) (Sem. II) (CBCS)

(W.E.F. 2019) Examination

July - 2022

Indian Constitutional Law : New Challenges

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર લખો.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

- 1 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) 20
(અ) અમુક રાજ્યોનો વિશેષ દરજ્જો
(બ) કુદરતી સંસાધન પર આંતર-રાજ્ય વિવાદો
(ક) વળતરનું ન્યાયશાસ્ત્ર
(ડ) પ્રબંધકનું ઉત્તરદાયિત્વ

- 2 “ભારતીય બંધારણ ન તો સંઘીય છે કે ન તો એકાત્મક.” સમજાવો. ભારતીય 20
બંધારણની સંઘીય વિશેષતાઓનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો.

અથવા

- 2 શિક્ષણના અધિકારના સંદર્ભમાં ભારતીય બંધારણ હેઠળની જોગવાઈઓનું 20
વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

- 3 નિર્ધારિત કેસ સાથે શૈક્ષણિક સંસ્થા સ્થાપિત કરવા અને સંચાલિત કરવાના 20
લઘુમતીઓના અધિકારો અને રાજ્ય નિયંત્રણની ચર્ચા કરો.

અથવા

- 3 વિવિધ કેસ લો સાથે હડતાલ તેમજ બંધના બંધારણીય અધિકારની ચર્ચા કરો. 20

- 4 પ્રસારણના અધિકારના સંદર્ભમાં અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતાની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. 20

અથવા

- 4 ન્યાયાધીશોની નિમણૂક અને દૂર કરવા સંબંધિત જોગવાઈઓ અને મુદ્દાઓની 20
ચર્ચા કરો.

- 5 જાહેર હિતની અરજીનો દુરુપયોગ અટકાવવા માટે સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત માર્ગદર્શિકાઓ વર્ણવો. 20

અથવા

- 5 મુક્ત અને ન્યાયી ચૂંટણી સુનિશ્ચિત કરવામાં ચૂંટણી પંચની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. 20
ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Attempt all the questions.
(2) All Questions carry equal marks.

- 1 Write short notes: (Any Two) 20
(A) Special status of certain States
(B) Inter-state disputes on Natural Resources
(C) Compensation jurisprudence
(D) Accountability of executive

- 2 "Indian Constitution is neither federal nor unitary". Explain. 20
Describe in brief the federal features of the Indian Constitution.

OR

- 2 Critically evaluate the provisions under the Constitution of India with reference to right to education. 20
- 3 Discuss the rights of minorities to establish and administer educational institute and State control with decided case laws. 20

OR

- 3 Discuss constitutional Right to Strikes (Hartal) as well as Bandh with various case laws. 20
- 4 Discuss the scope of freedom of expression with reference to right to telecast. 20

OR

- 4 Discuss the provisions and issues relating to the appointment and removal of Judges. 20

5 Describe the guidelines laid down by the Supreme Court to prevent the abuse of Public Interest Litigation. 20

OR

5 Discuss the role of Election Commission in ensuring Free and Fair elections. 20
